

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 18474
Tarih : 11.05.2022

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 11/05/2022 16:15
Sayı: E-120.10-1013824

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de derin ekonomik kriz ve yüksek işsizlik nedeniyle emek sömürüsünün derinleştiği bir dönem yaşanıyor. İş bulmanın her geçen dönem güçleştiği koşullarda emekçiler insan onuruna aykırı iş ve çalışma koşullarına maruz bırakılmaktadır. Kayıtdışı istihdam oranlarının genel istihdam içerisinde yüzde 30 bandında olduğu ülkede bazı sektörlerde bu oranların yüzde 80 üzerinde olduğu resmi verilerle kamuoyuna açıklanmaktadır. Öte yandan bu koşullarda çalışan işçilerin çok yoğun bir şekilde iş kazalarına maruz kaldığı ve kamuoyuna yansıyan verilere göre hergün en az altı işçinin yaşamını yitirdiği, onlarcasının ise kalıcı olarak engelli kaldığı bilinmektedir. İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi’nin (İSİG Meclisi) kamuoyuna açıkladığı verilere göre 2013-2022 döneminde en az 17.430 işçi bu kapsamda yaşamını yitirmiştir. Bu bağlamda Türkiye’de işyerlerinde “iş cinayetlerinin, ölümlerin, yaralanmaların önlenmesi” ilgili verilerin resmi olarak tutulması ve diğer ilgili çalışmaların yürütülmesi amacıyla Anayasa’nın 98’inci, İçtüzüğü’nün 104’üncü ve 105’inci Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim.

Muazzez ORHAN IŞIK

Van Milletvekili

GEREKÇE

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) 28 Nisan gününü iş sağlığı ve güvenliği günü olarak ilan etmiş ve bu bağlamda emeğin yaşam ve çalışma haklarını korumak amacıyla bugünde çeşitli çalışmaların yapılmasını önermiştir. Konu ile ilgili 2022 yılı için açıklanan raporunda “Covid koşullarından öğrenilmesi gereken derslere dikkat çeken ILO işçi sağlığı ve güvenliğinin sağlanması amacıyla” etkili bir sosyal diyalog mekanizmasının kurulmasını önermektedir. ILO’ya göre iş kazaları ve meslek hastalıkları nedeniyle dünya genelinde her yıl yaklaşık 2,9 milyon işçi yaşamını yitirmektedir. Yaşam yitimleri dışında 402 milyon kişinin de yaralandığını raporlarında ifade eden ILO’nun bu konudaki verilerin derlenmesi için ülkelerden etkili girişim içinde olmalarını talep ettiğini biliyoruz. Ancak Türkiye’de bu konuda resmi, kapsamlı ve güncel bir veri henüz derlenmemektedir.

Türkiye, tedbirsizlik nedeniyle hergün işçilerin yaşamını yitirdiği bir ülkedir. Türkiye’de iş cinayetleri sistematik bir şekilde devam etmektedir ve her yıl en az iki bin kişinin bu cinayetler kapsamında yaşamını yitirdiği kamuoyunca ifade edilmektedir. İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi’nin (İSİG Meclisi) basın ve diğer bazı kaynaklardan derlediği verilere göre 2021 yılında iş cinayetlerinde en az 2.170 işçi, 2022 yılının ilk üç ayına ise 347 işçi yaşamını yitirmiştir. İSİG Meclisi’nin kamuoyuna duyurduğu raporlarına göre 2013 yılından bu yana 17.430’dan fazla işçi, gerekli önlemler alınmayan iş cinayetlerinde yaşamını yitirmiştir. Özellikle tarım ve inşaat sektörlerinde kayıt dışılık nedeniyle iş cinayetlerinde yaşamını yitirenlere, iş kazası ve meslek hastalığı geçirenlerle ilişkin verilerin kaydı ya tutulmamaktadır ya da eksik tutulmaktadır.

Türkiye’de sayısı milyonlarla ifade edilen mülteci ve çocuk işçilerin geçirdiği iş kazası ve iş cinayetlerine dair resmi bir kayıt ve istatistik kamuoyuna açıklanmamaktadır. Madencilik alanında kitlesel ölümlere yol açan Soma, Ermenek, Dursunbey, Karadon ve Şirvan madenlerindeki iş cinayetleri ve sonrasında devam eden uzun yargılama süreçleri örneklerinde görüldüğü üzere genellikle bir cezasızlık politikası uygulanmaktadır. İşçi sağlığı ve güvenliğinin gereğini yerine getirmeyen, kar hırsı ile daha çok üretmek için işçileri yasal sınırların dışında çalıştıran, işyerinde sendikal örgütlenmeyi engelleyen yaklaşım; hem işverenlerce hem de kamu otoritesi adına hareket edenlerce esas alınmaktadır. Yüzlerce işyerinde sendikalara üye olan işçiler işten atılmaktadır.

İş cinayetlerinin ve iş kazalarının iş süreçlerinde alınmayan tedbirler nedeniyle devam ettiği bilinmelidir. COVID ölümleri ve servis kazaları gibi nedenlerle devam eden iş cinayetleri somut tedbirsizlik örnekleridir. Öte yandan işyerlerinde elektrik çarpması, yüksekten düşme, göçük, ezilme gibi nedenlerle işçiler yaşamını yitirmektedir. İşçilerin sağlık kontrollerinin düzenli bir şekilde yapılması veya olası bir iş kazası durumunda ilk yardım ve sağlık hizmetlerinin hızlı ve etkili bir şekilde sunulması yaşam kurtarıcı olacaktır. Ancak bir çok işyerinde işçi sağlığı ve güvenliği için gerekli farkındalık ve tedbir çalışmaları yürütülmediği gibi birçok işyerinde de hem ilkyardım hem de sağlık hizmetlerine erişim sorunludur

Bu bağlamda Türkiye’de işyerlerinde “iş cinayetlerinin, ölümlerin, yaralanmaların önlenmesi” ilgili verilerin resmi olarak tutulması ve diğer ilgili çalışmaların yürütülmesi amacıyla Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

1	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	M. H. H.
2	NURAN İMİR	ŞIRNAK	M. H. H.
3	GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	MUŞ	M. H. H.
4	ALİCAN ÖNLÜ	TUNCELİ	M. H. H.
5	REMZİYE TOSUN	DİYARBAKIR	M. H. H.
6	ABDULLAH KOÇ	AĞRI	M. H. H.
7	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	M. H. H.
8	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	M. H. H.
9	HASAN ÖZGÜNEŞ	ŞIRNAK	M. H. H.
10	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	M. H. H.
11	AYŞE SÜRÜCÜ	ŞANLIURFA	M. H. H.
12	MURAT SARISAÇ	VAN	M. H. H.
13	ŞEVİN COŞKUN	MUŞ	M. H. H.
14	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	M. H. H.
15	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	M. H. H.
16	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	M. H. H.
17	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	M. H. H.
18	NUSRETTİN MAÇIN	ŞANLIURFA	M. H. H.
19	SAİT DEDE	HAKKARİ	M. H. H.
20			